Zákony, nařízení, výnosy a vyhlášky.

Péče o mládež a osoby odkázané na veřejnou pomoc.

Úmluva mezi republikou Československou a královstvím Maďarským ze dne 8. března 1924, č. 229 Sb. z. a n., o vydání jmění poručenců a opatrovanců a sirotčích pokladen, jakož i o rozdělení jmění sirotčích pokladen, jichž úřední obvod byl státní hranicí rozdělen.

Jménem republiky Československé.

Jménem republiky Československé a království Maďarského byla sjednána tato úmluva a závěrečný protokol:

(Překlad.)

Úmluva mezi republikou Československou a královstvím Maďarským o vydání jmění poručenců a opatrovanců a sirotčích pokladen, jakož i o rozdělení jmění sirotčích pokladen, jichž úřední obvod byl státní hranicí rozdělen.

Republika Československá a království Maďarské, přejíce si upraviti otázky sirotčích pokladen, hodlajíce sjednati o tom úmluvu, jmenovaly svými zmocněnci:

President republiky Československé dra Bohumila Vlasáka, vedoucího odborového přednostu ministerstva financí;

Jeho Výsost vladař království Maďarského dra Petra Matusku de Tvarozsna et Felsö Rásztóka, legačního radu, Chargé d'Affaires a i.,

kteří, vyměnivše si své plné moci, shledané v dobré a náležité formě, shodli se k provedení druhého odstavce bodu 2. článku I., případně II. úmluvy o vydání deposit ze dne 13. července 1923, a pokud jde o rozdělení jmění sirotčích pokladen, jichž úřední obvod byl státní hranicí rozdělen, na těchto ustanoveních:

Článek I.

1. Vláda království Maďarského se zavazuje, že vydá, aniž by o to byla žádána, ve lhůtě 60 dnů ode dne, kdy tato úmluva se stane účinnou, vládě republiky Československé veškeré hodnoty, uvedené v článku I., bod 1., úmluvy o vydání deposit, sjednané dne 13. července 1923 mezi republikou Československou a královstvím Maďarským, uschované na místech úschovy ve zmíněné úmluvě uvedených, jakož i těch, které jsou uloženy u zákonných zástupců poručenců a opatrovanců, jestliže:

a) tyto hodnoty jsou vlastnictvím oněch bývalých uherských sirotčích

pokladen, jichž celý úřední obvod připadnul republice Československé, anebo jestliže

b) tyto hodnoty josu vlastnictvím poručenců a opatrovanců, kteří se stali příslušníky československými podle mírové smlouvy Trianonské nebo St. Germainské nebo v důsledku úmluv, které byly nebo budou na jejich podkladě sjednány, ipso facto, anebo úředním povolením podle článku 62. mírové smlouvy St. Germainské, anebo opcí.

2. Chová-li se nějaké depositum na jméno některé ze sirotčích pokladen, uvedených v bodě 1 a), anebo na jméno některého poručence nebo opatrovance, jehož jmění bylo podobnou pokladnou spravováno, předpokládá se, že toto depositum jest vlastnictvím této pokladny, případně poručence nebo opatrovance československého. Vláda království Maďarského má však právo podati důkazy o opaku.

3. Skutečné vydání (článek I., bod 8., všeobecné úmluvy o depositech) hodnot, které se mají vydati podle tohoto článku, provede se na místě úschovy do rukou zástupce vlády republiky Československé. Důkazy potřebné podle bodu 2. mohou býti rovněž předloženy prostřednictvím téhož zástupce.

Článek II.

1. Vláda republiky Československé se zavazuje, že vydá, aniž by o to byla žádána, ve lhůtě 60 dnů ode dne, kdy tato úmluva se stane účinnou, vládě království Maďarského veškeré hodnoty, uvedené v článku II., bod 1. úmluvy o vydání deposit, sjednané dne 13. července 1923 mezi republikou Československou a královstvím Maďarským, uschované na místech úschovy ve zmíněné úmluvě uvedených, jakož i těch, které jsou uloženy u zákonných zástupců poručenců a opatrovanců, jestliže:

a) tyto hodnoty jsou vlastnictvím oněch sirotčích pokladen, jichž celý úřední obvod leží ve státě maďarském, anebo jestliže

b) tyto hodnoty jsou vlastnictvím oněch poručenců a opatrovanců, kteří jsou maďarskými příslušníky, a to i v tom případě, kdy zmíněné osoby byly příslušníky maďarskými již před účinností mírové smlouvy Trianonské, či jsou jimi v důsledku opce podle ustanovení mírové smlouvy Trianonské, po případě podle úmluv, které byly anebo budou na jejím podkladě sjednány.

2. Chová-li se nějaké depositum na jméno některé ze sirotčích pokladen, uvedených v bodě 1 a), anebo na jméno některého poručence nebo opatrovance, jehož jmění bylo podobnou pokladnou spravováno, předpokládá se, že toto depositum jest vlastnictvím této pokladny, po případě poručence nebo opatrovance maďarského. Vláda republiky Československé má však právo podati důkazy o opaku.

3. Skutečné vydání (článek II., bod 8., všeobecné úmluvy o depositech) hodnot, které se mají vydati podle tohoto článku, provede se na místě úschovy do rukou zástupce vlády království Maďarského. Důkazy potřebné podle bodu 2. mohou býti rovněž předloženy prostřednictvím téhož zástupce.

Článek III.

O rozdělení a vyúčtování jmění sirotčí pokladny nebo jmění podle zákona spravovaného sirotčí pokladnou, jejíž bývalý úřední obvod leží na státním území (článek IX. úmluvy o depositech ze dne 13. července 1923) obou smluvních stran, bylo ujednáno:

a) Všechny hodnoty uvedené v článku I. a II., které jsou spravovány jednotlivě pro jednotlivé poručence a opatrovance, vydají se ve lhůtě 60

dnů ode dne, kdy tato úmluva se stane účinnou, vládě oné Smluvní strany, jejímž příslušníkem jest tento poručenec nebo opatrovanec.

Tato ustanovení platí o výše zmíněných hodnotách i tehdy, jsou-li spravovány hromadně na jméno jednotlivých poručenců a opatrovanců (jednotlivě spravované hodnoty).

Ustanovení bodu 3. článku I., po případě II. této úmluvy platí obdobně o výše zmíněných hodnotách.

Bydliště poručence nebo opatrovance, které je zapsáno ve hlavní knize sirotčí pokladny jako poslední, jest důvodem pro předpoklad státní příslušnosti. Důkazy o opaku jsou přípustny.

b) Pokud jde o hromadně spravované jmění sirotčích pokladen v prvním odstavci uvedených, budou aktiva v zásadě rozdělena mezi obě Smluvní strany podle rozdělovacího klíče.

Za tím účelem budou pohledávky poručenců a opatrovanců za všemi těmito sirotčími pokladnami zjištěny podle stavu ze dne 31. prosince 1918 a rozděleny ve dvě skupiny podle toho, je-li oprávněný poručenec nebo opatrovanec příslušníkem československým či maďarským.

Státní příslušnost bude zjištěna podle ustanovení posledního odstavce bodu a) tohoto článku.

Poměr skupin, tímto způsobem zjištěných, bude klíčem pro rozdělení aktiv.

Za aktiva sirotčích pokladen, která se mají rozděliti, považují se veškeré hodnoty (titry státních dluhů a jiné cenné papíry, hypotekární pohledávky, vklady peněžní a pohledávky na běžných účtech, hotové peníze atd.), včetně záložních fondů, které podle zákona jsou sirotčí pokladnou spravovány, s výjimkou hodnot zmíněných v bodě a).

Tato aktiva se zjistí podle stavu ze dne 31. prosince 1918, přičtou se k nim však úroky až do dne likvidace dospělé.

Každá ze Smluvních stran obdrží z těchto aktiv podíl odpovídající rozdělovacímu klíči shora zmíněnému. Naproti tomu zavazují se oba státy, že uspokojí nároky poručenců a opatrovanců, které podle ustanovení třetího odstavce tohoto bodu dlužno považovati za jeho příslušníky.

Skutečné rozdělení provede se v mezích rozdělovacího klíče takto:

1. Hypotekární pohledávky a vklady u peněžních ústavů (vkladní knížky, pohledávky na běžných účtech) přidělí se státu, na jehož území jest hypotéka nebo peněžní ústav.

V příčině hypoték simultanních rozhoduje poloha hlavní hypotéky.

O odbočkách peněžních ústavů platí ustanovení nařízení sjednaných mezi republikou Československou a královstvím Maďarským o soupisu vzájemných pohledávek a závazků vzniklých ve starých korunách rakouských a uherských.

2. Hotovosti, t. j. pohledávky sirotčích pokladen za veřejnými pokladnami, připadnou Smluvní straně, na jejímž nynějším území bylo sídlo příslušné veřejné pokladny dne 3. listopadu 1918.

3. Cenné papíry s výjimkou státních papírů připadnou Smluvní straně, na jejímž nynějším území jest místo emise.

4. Titry předválečného dluhu připadnou Smluvní straně, na jejímž území jest sídlo sirotčí pokladny, která vede ve svých knihách tyto titry předválečného dluhu jako svoje vlastnictví; zmíněné titry, pokud připadají republice Československé, budou vydány bez maďarského označení a budou vyloučeny z národního bloku maďarského.

5. Tímto způsobem neuhrazené zbytky podílů na jmění, připadajících oběma Stranám, budou poměrně uhrazeny ze zbytku aktiv.

Případný přebytek jmění bude rozdělen podle všeobecného rozdělovacího klíče.

Titry předválečného dluhu, které připadnou podle tohoto bodu republice Československé, budou vydány bez maďarského označení.

Vyplatila-li snad maďarská vláda z titrů, které má vydati, úroky splatné po dni, kdy mírová smlouva Trianonská se stala účinnou, nahradí jí vláda republiky Československé tyto úroky ve měně maďarské proti vrácení vyplacených kuponů.

Vyrovnal-li snad některý z obou států po 31. prosinci 1923 bez výhrady se svolením oprávněné osoby pohledávku za některou sirotčí pokladnou, která mu však podle ustanovení sedmého odstavce bodu b) k tíži nepřipadá, je druhý stát povinen postoupiti státu, který zmíněnou platbu provedl, příslušný podíl úhrady, který mu náleží podle bodu 5.

Při vyúčtování a rozdělení bude se počítati vždy a všude koruna za korunu.

Vyúčtování a rozdělení míněné v tomto bodě provede smíšená komise, sestávající ze dvou zástupců; každá Smluvní strana jmenuje si svého. Neshodnou-li se členové této komise, zvolí si společného předsedu a pak rozhoduje komise většinou hlasů. Nejsou-li členové komise s to shodnouti se na osobě předsedově, převezmou úřad předsedy střídavě úředník nizozemského vyslanectví v Praze, a úředník nizozemského vyslanectví pověřeného zastoupením nizozemských zájmů při vládě království Maďarského.

Článek IV.

Obě vlády shodly se na tom, že jenom s těmito pokladnami má se nakládati podle ustanovení článku III.:

Župa Győr (Ráb),
» Esztergom (Ostřihom),
» Nógrád (Novohrad),
» Zemplén (Zemplín),
» Szabolcs,
město Sátoraljaujhely (Nové Město pod Šiatorom),
župa Hont,
» a město Komárno (Komárom),
» Gemer a Malohont (Gömör és Kishont),
» Abauj Turňa (Abaujtorna),
» Užhorod (Ung),
» Berehovo (Bereg).

Článek V.

Pohledávky sirotčích pokladen, v článku IV. neuvedených, za peněžními ústavy nebo jinými osobami, podléhají — pokud jsou zde podmínky § 1 a § 3 přílohy A, pokud se týče § 1 a § 3 přílohy B k zápisu ze dne 13. července 1923, sepsaného mezi republikou Československou a královstvím Maďarským o soupisu vzájemných pohledávek a závazků vzniklých ve starých korunách rakouských a uherských — soupisu podle ustanovení těchto příloh.

S pohledávkami poručenců a opatrovanců vzniklými před 26. únorem 1919 ve starých korunách rakouských a uherských za sirotčími pokladnami, v článku IV. neuvedenými a ležícími na území druhého státu, bude se nakládati podle ustanovení předcházejícího odstavce.

Článek VI.

Byly-li nějaké hodnoty, v článku I. nebo II. uvedené, ze jmění sirotčí

pokladnou spravovaného — již přede dnem, kdy tato úmluva se stala účinnou — vydány oprávněným osobám podle zákona státu, jehož vládě měly tyto hodnoty podle této úmluvy býti vydány, není vláda příslušné Smluvní strany povinna nahraditi takto vydané hodnoty druhému státu.

Vyrovnala-li některá v článku IV. neuvedená sirotčí pokladna peněžní pohledávku některého poručence nebo opatrovance druhé Smluvní strany za souhlasu zúčastněné osoby nejpozději dne 31. července 1923, bude tuto pohledávku považovati za zaniklou.

Článek VII.

Ustanovení této úmluvy, která se týkají poručenců a opatrovanců, platí též pro osoby svéprávné, jejichž jmění je v den, kdy tato úmluva se stane účinnou, spravováno sirotčí pokladnou.

Článek VIII.

Pokud články I., II., III. a), VI. a VII. této úmluvy neobsahují výslovně jiných ustanovení, bude obdobně použito ustanovení úmluvy o vydání deposit, sjednané dne 13. července 1923 mezi republikou Československou a královstvím Maďarským.

Článek IX.

Tato úmluva bude ratifikována; ratifikační listiny vymění se co nejdříve v Budapešti. Tato úmluva stane se účinnou v den ratifikace.

Dáno francouzsky ve dvou původních stejnopisech, z nichž po jednom obdržela každá z obou vlád.

V Praze dne 8. března 1924.

Za republiku Československou:

Dr. Bohumil Vlasák v. r.

Za království Maďarské:

Dr. Pierre Matuska de Tvarozsna et Felsö Rásztóka v. r.

Závěrečný zápis

k úmluvě sjednané v Praze dne 8. března 1924 mezi republikou Československou a královstvím Maďarským o vydání jmění poručenců a opatrovanců a sirotčích pokladen, jakož i o rozdělení jmění sirotčích pokladen, jichž úřední obvod byl státní hranicí rozdělen.

Přikročivše k podpisu úmluvy sjednané dnešního dne, podepsaní zmocněnci republiky Československé a království Maďarského prohlásili a ustanovili toto:

1. Pokud jde o odstavec b) 1. článku III., bylo ujednáno, že z ustanovení v právě citovaném odstavci obsažených, týkajících se nakládání s odbočkami peněžních ústavů maďarských na území republiky Československé, jakož i s pohledávkami zajištěnými hypotekárně na nemovitostech ležících na území republiky Československé, nelze činiti důsledku pro všeobecnou úpravu pohledávek a dluhů.

2. Byla-li státní hranicí československo-maďarskou rozdělena území též úředních obvodů jiných sirotčích pokladen nežli těch, které jsou uvedeny v článku IV., neplatí ustanovení článku III. vůbec na tyto pokladny; v takových případech upraví se právní poměr podle ustanovení o sirotčích pokladnách, jichž úřední obvod nebyl státní hranicí rozdělen.

(Vyhlášena v částce 114. Sb. z. a n. dne 1. listopadu 1924.